

EURÓPAI UNIÓ

AZ EURÓPAI PARLAMENT

A TANÁCS

Brüsszel, 2006. január 27.

1992/0449 B (COD)
C6-0001/2006

PE-CONS 3668/05

SOC 479
CODEC 1111

JOGI AKTUSOK ÉS EGYÉB ESZKÖZÖK

Tárgy: Az Európai Parlament és a Tanács irányelve a munkavállalók fizikai tényezők hatásának való expozíciójára (mesterséges optikai sugárzás) vonatkozó egészségügyi és biztonsági minimumkövetelményekről (19. egyedi irányelv a 89/391/EGK irányelv 16. cikke (1) bekezdésének értelmében)

Az EK-Szerződés 251. cikkének (4) bekezdése szerinti egyeztetőbizottság által jóváhagyott közös szövegtervezet

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS
2006/.../EK IRÁNYELVE

(...)

a munkavállalók fizikai tényezők hatásának való expozíciójára (mesterséges optikai sugárzás)
vonatkozó egészségügyi és biztonsági minimumkövetelményekről

(19. egyedi irányelv a 89/391/EGK irányelv

16. cikke (1) bekezdésének értelmében)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre, és különösen annak 137. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel a Bizottságnak a munkahelyi biztonsági, higiéniai és egészségvédelmi tanácsadó bizottsággal folytatott konzultációt követően benyújtott javaslatára¹,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére²,

a Régiók Bizottságával folytatott konzultációt követően,

a Szerződés 251. cikkében megállapított eljárásnak megfelelően³, az egyeztetőbizottság által ...-án jóváhagyott közös szövegtervezet fényében,

---

¹ HL C 77., 1993.3.18., 12. o. és HL C 230., 1994.8.19., 3. o.

² HL C 249., 1993.9.13., 28. o.

³ Az Európai Parlament 1999. szeptember 16-án megerősített (HL C 54., 2000.2.25., 75. o.), 1994. április 20-i véleménye (HL C 128., 1994.5.9., 146. o.), a Tanács 2005. április 18-i közös álláspontja (HL C 172. E, 2005.7.12., 26. o.) és az Európai Parlament 2005. november 16-i álláspontja (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé).

mivel:

- (1) A Tanács a Szerződés értelmében, irányelvek útján minimumkövetelményeket fogadhat el, hogy fejlődést ösztönözzön, különösen a munkakörnyezet tekintetében, a munkavállalók biztonsága és egészsége védelmének magasabb szintű biztosítása érdekében. Ezekben az irányelvekben kerülni kell olyan közigazgatási, pénzügyi és jogi korlátozások előírását, amelyek gátolnák a kis- és középvállalkozások (KKV-k) alapítását és fejlődését.
- (2) A munkavállalók alapvető szociális jogairól szóló közösségi charta végrehajtására vonatkozó cselekvési programról szóló bizottsági közlemény a fizikai tényezőkből származó kockázatoknak kitett munkavállalókra vonatkozó egészségvédelmi és biztonsági minimumkövetelmények bevezetését írja elő. 1990 szeptemberében az Európai Parlament erről a cselekvési programról állásfoglalást fogadott el¹, amelyben elsődlegesen arra kéri fel a Bizottságot, hogy dolgozzon ki egy egyedi irányelvet a zaj, a vibráció és minden egyéb munkahelyi fizikai tényezőről származó kockázatra vonatkozóan.

---

¹ HL C 260., 1990.10.15., 167.o.

- (3) Első lépésként az Európai Parlament és a Tanács elfogadta a munkavállalók fizikai tényezők (vibráció) hatásából keletkező kockázatoknak való expozíciójára vonatkozó egészségügyi és biztonsági minimumkövetelményekről szóló, 2002. június 25-én 2002/44/EK irányelvet¹ (16. egyedi irányelv a 89/391/EGK irányelv 16. cikke (1) bekezdésének értelmében). Ezt követően, 2003. február 6-án az Európai Parlament és a Tanács elfogadta a munkavállalók fizikai tényezők (zaj) hatásának való expozíciójára vonatkozó egészségügyi és biztonsági minimumkövetelményekről szóló 2003/10/EK irányelvet² (17. egyedi irányelv a 89/391/EGK irányelv 16. cikke (1) bekezdésének értelmében). Majd az Európai Parlament és a Tanács 2004. április 29-én elfogadta a munkavállalók fizikai tényezők (elektromágneses mezők) hatásából keletkező kockázatoknak való expozíciójára vonatkozó egészségügyi és biztonsági minimumkövetelményekről szóló 2004/40/EK irányelvet³ (18. egyedi irányelv a 89/391/EGK irányelv 16. cikke (1) bekezdésének értelmében).
- (4) Jelenleg a munkavállalókat az optikai sugárzásból származó veszélyekkel szemben védő intézkedések bevezetésére van szükség, e sugárzásnak a munkavállalók egészségére és biztonságára gyakorolt — különösen szem- és bőrkárosító — hatása miatt. Ezek az intézkedések nemcsak az egyes munkavállalók egyéni egészségvédelmét és biztonságát célozzák, hanem egy minden közösségi munkavállaló védelmét szolgáló minimális alapszint megteremtését is, a verseny esetleges torzulásainak elkerülése érdekében.
- (5) Ezen irányelv egyik célja az optikai sugárzás hatásának való expozícióból származó káros egészségügyi hatások időbeni felismerése.

---

¹ HL L 177., 2002.7.6., 13. o.

² HL L 42., 2003.2.15., 38. o.

³ HL L 159., 2004.4.30., 1. o. A HL L 184., 2004.5.24., 1. o-on helyesbített irányelv.

- (6) Ez az irányelv minimumkövetelményeket állapít meg, meghagyva ezzel a tagállamok számára azt a lehetőséget, hogy szigorúbb rendelkezéseket tartsanak fenn vagy vezessenek be a munkavállalók védelmében, különösen az alsó expozíciós határértékek meghatározása tekintetében. Ezen irányelv végrehajtása a tagállamok egyikében sem szolgálhat alapul a már elért szinthez képest történő visszalépéshez.
- (7) Az optikai sugárzásvédelmi rendszernek — a felesleges részletek elkerülésével — az elérendő célok, a betartandó elvek és az alkalmazandó alapvető értékek meghatározására kell korlátozódnia annak érdekében, hogy a tagállamok egyenértékű módon alkalmazhassák a minimumkövetelményeket.
- (8) Az optikai sugárzásnak való kitettség szintje hatékonyabban csökkenthető, ha a munkaállomások és a munkahelyek megtervezése megelőző intézkedések figyelembevételével történik, és olyan munkaeszközöket, eljárásokat, illetve módszereket választanak, amelyek által elsődlegesen a forrásnál csökkenthető a kockázat. A munkaeszközökre és módszerekre vonatkozó rendelkezések ezáltal hozzájárulnak az érintett munkavállalók védelméhez. A munkavállalók munkahelyi biztonságának és egészségvédelmének javítását ösztönző intézkedések bevezetéséről szóló, 1989. június 12-i 89/391/EGK tanácsi irányelv¹ 6. cikkének (2) bekezdésében megállapított általános megelőzési elvekkel összhangban a közös védintézkedések elsőbbséget élveznek az egyéni védintézkedésekkel szemben.

---

¹ HL L 183., 1989.6.29., 1. o. A legutóbb az 1882/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel (HL L 284., 2003.10.31., 1. o.) módosított irányelv.

- (9) A munkáltatóknak az optikai sugárzásnak való expozícióból eredő kockázatokra vonatkozóan módosításokat kell végrehajtaniuk a munkavállalók egészségvédelmének és biztonságának javítása érdekében a műszaki fejlődés és a tudományos ismeretek figyelembevételével.
- (10) Mivel ez az irányelv egyedi irányelv a 89/391/EGK tanácsi irányelv 16. cikkének (1) bekezdése értelmében, az említett irányelv a munkavállalókat érő optikai sugárzásnak való expozícióra vonatkozik, az ebben az irányelvben foglalt szigorúbb, illetve különös rendelkezések sérelme nélkül.
- (11) Ez az irányelv gyakorlati lépést jelent a belső piac szociális dimenziójának megteremtése felé.
- (12) A jobb rendeleti alapelveket elősegítő és magas szintű védelmet biztosító összetett megközelítés akkor biztosítható, ha az optikai sugárforrások és kapcsolódó berendezések gyártói által előállított termékek megfelelnek a felhasználók egészségét és biztonságát az ilyen termékekben rejlő veszélyekkel szemben védő harmonizált szabványoknak; ennek megfelelően a munkaadóknak nem szükséges megismételniük a gyártó által már elvégzett méréseket vagy számításokat annak megállapítására, hogy az ilyen berendezés megfelel-e az alkalmazandó közösségi irányelvekben meghatározott rá vonatkozó alapvető biztonsági követelményeknek, feltéve, hogy a berendezést megfelelően és rendszeresen karbantartották.

- (13) Ennek az irányelvnek a végrehajtásához szükséges intézkedéseket a Bizottságra ruházott végrehajtási hatáskörök gyakorlására vonatkozó eljárások megállapításáról szóló, 1999. június 28-i, 1999/468/EK tanácsi határozattal¹ összhangban kell elfogadni.
- (14) Az expozíciós határértékek betartásának magas szintű védelmet kell biztosítani az optikai sugárzásnak való expozíció esetleges egészségre gyakorolt hatásait illetően.
- (15) Szükséges, hogy a Bizottság kidolgozzon egy gyakorlati útmutatót annak érdekében, hogy a munkaadók, különösen a KKV-k vezetői könnyebben megértsék ezen irányelv technikai rendelkezéseit. A Bizottság törekszik az útmutató minél hamarabbi befejezésére az ezen irányelv végrehajtásához szükséges intézkedések tagállamok általi elfogadásának megkönnyítése érdekében.
- (16) A jobb jogalkotásról szóló intézményközi megállapodás² (34) bekezdésével összhangban a tagállamokat ösztönözni kell arra, hogy a maguk, illetve a Közösség érdekében készítsék el és hozzák nyilvánosságra saját táblázataikat, amelyek a lehető legteljesebb mértékben kimutatják a kölcsönhatást az irányelv és az átültető rendelkezések között.

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYELVET:

---

¹ HL L 184., 1999.7.17., 23. o.

² HL C 321., 2003.12.31., 1. o.

I. SZAKASZ

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. cikk

Tárgy és alkalmazási kör

- (1) Ez az irányelv, amely a 89/391/EGK irányelv 16. cikkének (1) bekezdése értelmében a 19. egyedi irányelv, meghatározza a munkahelyi optikai sugárzásnak való expozícióból vagy vélhetően a munkahelyi mesterséges optikai sugárzásnak való expozícióból keletkező, a munkavállalók egészségét és biztonságát veszélyeztető kockázatokkal szembeni védelemre vonatkozó minimumkövetelményeket.
- (2) Ez az irányelv a munkavállalók egészségét és biztonságát érintő azon kockázati tényezőre vonatkozik, amelyet a szem és a bőr mesterséges optikai sugárzásnak való expozíciójából eredő káros hatások okoznak.
- (3) A 89/391/EGK irányelv teljes mértékben alkalmazandó az (1) bekezdésben említett egész területre, az ebben az irányelvben foglalt szigorúbb, illetve különös rendelkezések sérelme nélkül.

2. cikk
Fogalommeghatározások

Ennek az irányelvnek az alkalmazásában:

- a) *optikai sugárzás*: bármely elektromágneses sugárzás a 100 nm és 1 mm közötti hullámhossztartományban. Az optikai sugárzás spektruma ultraibolya sugárzásra, látható sugárzásra és infravörös sugárzásra oszlik:
- i. *ultraibolya sugárzás*: olyan optikai sugárzás, amelynek hullámhossztartománya 100-400 nm. Az ultraibolya tartomány UV-A (315-400 nm), UV-B (280-315 nm) és UV-C (100-280 nm) részre oszlik;
  - ii. *látható sugárzás*: olyan optikai sugárzás, amelynek hullámhossztartománya 380-780 nm;
  - iii. *infravörös sugárzás*: olyan optikai sugárzás, amelynek hullámhossztartománya 780 nm - 1 mm. Az infravörös tartomány IR-A (780-1 400 nm), IR-B (1 400 - 3 000 nm) és IR-C (3 000 nm - 1 mm) részre oszlik;
- b) *lézer (fénykibocsátás indukált emisszióval)*: bármely, az optikai sugárzás hullámhossztartományában elektromágneses sugárzás gerjesztésére vagy felerősítésére alkalmas eszköz, elsődlegesen ellenőrzött indukált emisszió révén;

- c) *lézersugárzás*: lézer által keltett optikai sugárzás;
- d) *nem-koherens sugárzás*: bármely nem lézerrel keltett optikai sugárzás;
- e) *expozíciós határértékek*: optikai sugárzásra vonatkozó expozíciós határértékek, amelyek közvetlenül megállapított egészségügyi hatásokon és biológiai szempontokon alapszanak. Ezen határértékek betartása biztosítja a mesterséges eredetű optikai sugárzásnak kitett munkavállalók védeltségét minden ismert káros egészségügyi hatással szemben;
- f) *besugárzott felületi teljesítmény (E) vagy teljesítménysűrűség*: egy felületen az egységnyi területre beeső sugárzott teljesítmény watt per négyzetméterben kifejezve (W m^{-2});
- g) *besugárzottság (H)*: a besugárzott felületi teljesítmény idő szerinti integrálja, joule per négyzetméterben kifejezve (J m^{-2});
- h) *sugársűrűség (L)*: a sugárzó felszín egységnyi területéről egységnyi térszögbe kisugárzott fluxus, vagy kimenő teljesítmény, watt per négyzetméter per szteradiánban kifejezve ($\text{W m}^{-2} \text{sr}^{-1}$);
- i) *szint*: a besugárzott felületi teljesítmény, besugárzottság és sugársűrűség kombinációja, amelynek a munkavállaló ki van téve.

3. cikk

Expozíciós határértékek

- (1) A nem természetes optikai sugárforrás által kibocsátott, nem-koherens sugárzásra megállapított expozíciós határértékeket az I. melléklet tartalmazza.
- (2) A lézersugárzásra vonatkozó expozíciós határértékeket a II. melléklet tartalmazza.

II. SZAKASZ

A MUNKÁLTATÓK KÖTELEZETTSÉGEI

4. cikk

Az expozíció meghatározása és a kockázatok értékelése

- (1) A 89/391/EGK irányelv 6. cikkének (3) bekezdésében és 9. cikkének (1) bekezdésében megállapított kötelezettségek végrehajtása során, abban az esetben, ha a munkavállalók mesterséges eredetű optikai sugárzásnak vannak kitéve, a munkáltatónak becsléssel meg kell határoznia, és szükség esetén meg kell mérnie, és/vagy ki kell számítania az optikai sugárzás általi expozíció azon szintjét, amelynek a munkavállalók valószínűleg ki vannak téve, hogy az expozíció megfelelő határértékekre való korlátozásához szükséges intézkedéseket megállapítsák és alkalmazzák. Az értékeléshez, méréshez és/vagy számításhoz alkalmazott módszereknek a Nemzetközi Elektrotechnikai Bizottság (IEC) szabványait kell követniük a lézersugárzás tekintetében, és a Nemzetközi Világítástechnikai Bizottság (CIE), valamint az Európai Szabványügyi Bizottság (CEN) ajánlásait a nem-koherens sugárzás tekintetében. Azokban az expozíciós helyzetekben, amelyekre ezen szabványok és ajánlások nem vonatkoznak, megfelelő EU szabványok és ajánlások rendelkezésre állásáig az értékelést, mérést és/vagy számítást a rendelkezésre álló, tudományos alapokon nyugvó, nemzeti vagy nemzetközi iránymutatások alkalmazásával kell elvégezni. Az értékeléskor mindkét expozíciós helyzetben figyelembe kell venni a berendezés gyártója által szolgáltatott adatokat, amennyiben a vonatkozó közösségi irányelvek ezt előírják.
- (2) Az (1) bekezdésben említett becslést, mérést és/vagy számítást megfelelő időközönként szakértő szolgálatok vagy személyek tervezik és végzik, különös tekintettel a 89/391/EGK irányelv 7. és 11. cikkének a szükséges szakértő szolgálatokról vagy személyekről és a munkavállalók részvételéről szóló rendelkezéseire. Az értékelések során összegyűjtött adatokat, beleértve az (1) bekezdésben említett expozíció mérése és/vagy számítása során összegyűjtött adatokat, megfelelő formában meg kell őrizni, hogy későbbi időpontban lehetőség legyen a konzultációra.

- (3) A 89/391/EGK irányelv 6. cikkének (3) bekezdése értelmében a munkáltatónak a kockázatértékelés során kiemelt figyelmet kell fordítania a következőkre:
- a) a mesterséges eredetű optikai sugárzásnak való expozíció szintje, hullámhossz-tartománya és időtartama;
  - b) ennek az irányelvnek a 3. cikkében említett expozíciós határértékek;
  - c) a különösen érzékeny kockázati csoportokba tartozó munkavállalók egészségét és biztonságát érintő hatások;
  - d) a munkahelyen előforduló, optikai sugárzás és a fényérzékenyítő hatású vegyi anyagok közötti kölcsönhatásokból eredő, a munkavállalók egészségét és biztonságát érintő lehetséges hatások;
  - e) közvetett hatások, mint például átmeneti vakság, robbanás vagy tűz;
  - f) a mesterséges optikai sugárzásnak való expozíció szintjének csökkentésére kifejlesztett csereberendezés megléte;
  - g) amennyire csak lehetséges, az egészségi állapot ellenőrzését követően kapott megfelelő információ, beleértve a közzétett információkat;
  - h) több forrásból származó mesterséges optikai sugárzás expozíció;
  - i) a vonatkozó IEC szabványnak megfelelően meghatározott, lézerre alkalmazott osztályozás és bármely hasonló osztályozás bármilyen - a 3B vagy 4 osztályba tartozó lézerhez hasonló károsodást okozó - mesterséges forrásra vonatkozóan;
  - j) optikai sugárforrások és kapcsolódó munkaeszközök gyártói által szolgáltatott információ a vonatkozó közösségi irányelveknek megfelelően.

- (4) A 89/391/EGK irányelv 9. cikke (1) bekezdésének a) pontjával összhangban a munkáltatónak rendelkeznie kell kockázatértékeléssel, és meg kell határoznia, hogy milyen intézkedéseket kell tenni ennek az irányelvnek az 5. és 6. cikkével összhangban. A kockázatértékelést a nemzeti jognak és gyakorlatnak megfelelő adathordozón kell rögzíteni; ez magában foglalhatja a munkáltató indoklását arról, hogy az optikai sugárzásból eredő kockázatok jellege és mértéke a további részletes kockázatértékelést szükségtelessé teszi. A kockázatértékelést rendszeresen naprakésszé kell tenni, különösen akkor, ha olyan jelentős változások történtek, amelyek azt elavulttá tehetik, vagy ha az egészségi állapot folyamatos ellenőrzésének eredményei alapján a naprakésszé tétel szükségesnek bizonyul.

5. cikk

Rendelkezések a kockázatok megelőzésére, illetve csökkentésére

- (1) A műszaki fejlődés és a kockázat forrásnál történő csökkentésére irányuló intézkedések lehetőségének figyelembevételével, a mesterséges optikai sugárzásnak való expozícióból eredő kockázatokat meg kell szüntetni vagy a lehető legkisebbre kell csökkenteni.

A mesterséges optikai sugárzásnak való expozícióból eredő kockázatok csökkentése a 89/391/EGK irányelvben megállapított általános megelőzési elveken alapul.

- (2) Amennyiben a 4. cikk (1) bekezdése alapján a mesterséges eredetű optikai sugárzásnak kitett munkavállalók körében elvégzett kockázatértékelés az expozíciós határértékek túllépését valószínűsíti, a munkáltató műszaki, és/vagy a határértékeket meghaladó expozíció megelőzését célzó szervezeti intézkedésekből álló cselekvési tervet állít össze és hajt végre, különös tekintettel a következőkre:

- a) az optikai sugárzásból eredő veszélyt csökkentő más munkamódszerek;
  - b) kevesebb optikai sugárzást kibocsátó munkaeszköz választása az elvégzendő munka figyelembevételével;
  - c) a kibocsátott optikai sugárzás csökkentése műszaki intézkedésekkel, szükséges esetben reteszek, árnyékolások vagy hasonló egészségvédelmi rendszerek alkalmazása;
  - d) a munkaeszközökre, a munkahelyekre és a munkahelyekre vonatkozó megfelelő karbantartási programok;
  - e) a munkahelyek és munkahelyek megtervezése és elrendezése;
  - f) az expozíció időtartamának és szintjének korlátozása;
  - g) a megfelelő egyéni védőeszközök rendelkezésre állása;
  - h) a berendezés gyártójának utasításai, amennyiben egy vonatkozó közösségi irányelv így rendelkezik.
- (3) A 4. cikknek megfelelően elvégzett kockázatértékelés alapján a munkahelyi biztonsági, illetve egészségvédelmi jelzésekre vonatkozó minimumkövetelményekről szóló, 1992. június 24-i 92/58/EGK irányelvvél (9. egyedi irányelv a 89/391/EGK irányelv 16. cikke (1) bekezdésének értelmében) összhangban megfelelő jelzéssel kell ellátni azokat a munkahelyeket, ahol a munkavállalók az expozíciós határértékeket meghaladó mesterséges eredetű optikai sugárzásnak lehetnek kitéve. A kérdéses területeket meg kell jelölni, és az oda való belépést korlátozni kell, amennyiben ez műszakilag megoldható és amennyiben az expozíciós határértékek túllépésének a kockázata fennáll.
- (4) A munkavállalók semmilyen körülmények között nem lehetnek kitéve az expozíciós határértékeket meghaladó expozíciónak. Amennyiben a munkáltató által az ezen irányelv betartása érdekében a mesterséges eredetű optikai sugárzás vonatkozásában hozott intézkedések ellenére az expozíciós határértékeket túllépi, a munkáltatónak azonnali intézkedéseket kell tennie az expozíciónak az expozíciós határértékek alá való csökkentése

---

¹ HL L 245., 1992.8.26., 23. o.

érdekében. A munkáltatónak meg kell állapítania az expozíciós határértékek túllépésének okait, és ennek megfelelően ki kell igazítania a védő- és megelőző intézkedéseket az újbóli túllépés elkerülése céljából.

- (5) A 89/391/EGK irányelv 15. cikke értelmében a munkáltató az ebben a cikkben említett intézkedéseket hozzáigazítja a különösen érzékeny kockázati csoportba tartozó munkavállalók igényeihez.

6. cikk

A munkavállalók tájékoztatása és oktatása

A 89/391/EGK irányelv 10. és 12. cikkének sérelme nélkül a munkáltató gondoskodik arról, hogy a munkavégzés során mesterséges optikai sugárzásból eredő kockázatoknak kitett munkavállalók, és/vagy képviselőik az ezen irányelv 4. cikkében említett kockázatértékelés eredményével kapcsolatos szükséges tájékoztatásban és oktatásban részesüljenek, különös tekintettel a következőkre:

- a) az ennek az irányelvnek a végrehajtása érdekében tett intézkedések;
- b) az expozíciós határértékek és a hozzájuk kapcsolódó lehetséges kockázatok;
- c) az ezen irányelv 4. cikkének megfelelően elvégzett becslések, mérések és/vagy számítások eredményei a mesterséges optikai sugárzás expozíció szintjére vonatkozóan, jelentőségük és a lehetséges kockázataik magyarázatával;
- d) az expozícióból eredő egészségkárosító hatások felismerésének és jelentésének módja;
- e) a munkavállalók egészségi állapotának folyamatos ellenőrzésére feljogosító körülmények;
- f) az expozícióból eredő kockázatokat minimálisra csökkentő biztonságos munkamódszerek;
- g) a megfelelő egyéni védőeszközök szakszerű használata.

7. cikk

Konzultáció a munkavállalókkal és a munkavállalók részvétele

A munkavállalókkal, illetve képviselőikkel folytatott konzultációra, valamint a munkavállalók, és/vagy képviselőik részvételére az ezen irányelv által érintett kérdésekben a 89/391/EGK irányelv 11. cikkének megfelelően kerül sor.

III. SZAKASZ
EGYÉB RENDELKEZÉSEK

8. cikk

Egészségi állapot ellenőrzése

- (1) Az optikai sugárzás hatásának való expozícióból származó káros egészségügyi hatások megelőzése és időbeni felismerése, valamint a hosszútávú egészségügyi kockázatok és a krónikus megbetegedések kockázatának megelőzése céljából a tagállamok a 89/391/EGK irányelv 14. cikke alapján rendelkezéseket fogadnak el a munkavállalók egészségi állapotának megfelelő ellenőrzésének biztosítása érdekében.
- (2) A tagállamok biztosítják, hogy az egészségi állapotellenőrzést orvos, foglalkozás-egészségügyi szakember vagy a nemzeti jogszabályokkal és gyakorlattal összhangban az egészségügyi állapot folyamatos ellenőrzéséért felelős egészségügyi hatóság végzi.

- (3) A tagállamok rendelkezéseket vezetnek be annak biztosítására, hogy az (1) bekezdéssel összhangban egészségi állapotának ellenőrzésén részt vevő valamennyi munkavállalóról naprakészen vezetett egészségügyi dokumentáció készüljön. Az egészségügyi dokumentáció az elvégzett egészségi állapotellenőrzés eredményeinek összefoglalását tartalmazza. Az egészségügyi dokumentációt olyan formában vezetik, amely — a titoktartási kötelezettség figyelembevételével — megteremti a későbbi konzultáció lehetőségét. Az illetékes hatóság részére kérelemre meg kell küldeni a dokumentáció megfelelő példányait, a titoktartási kötelezettség figyelembevételével. A munkáltató köteles megtenni a megfelelő intézkedéseket, hogy a tagállam által meghatározott orvos, foglalkozás-egészségügyi szakember vagy az egészségi állapotellenőrzésért felelős egészségügyi hatóság hozzáférhessen a 4. cikkben említett kockázatértékelés eredményéhez, amennyiben az eredmények az egészségügyi állapot folyamatos ellenőrzése szempontjából fontosak. A munkavállaló, kérelmére, betekinthesz a rá vonatkozó egészségügyi dokumentációba.
- (4) A határértékeket meghaladó expozíció felismerése esetén az érintett munkavállaló(k) részére a nemzeti jogszabályokkal és gyakorlattal összhangban biztosítani kell az orvosi vizsgálat lehetőségét. Ezt az orvosi vizsgálatot akkor is el kell végezni, ha az egészségi állapotellenőrzés eredménye a munkavállalónál azonosítható betegséget vagy egészségkárosodást mutat ki, amelyről az orvos vagy foglalkozás-egészségügyi szakember megállapítja, hogy az munkahelyi mesterséges optikai sugárzásnak való expozícióra vezethető vissza. Mindkét esetben, a határértékek túllépése vagy káros egészségügyi hatások (ideértve a megbetegedéseket is) észlelése esetén:

- a) az orvos vagy más megfelelően képzett személy köteles tájékoztatni a munkavállalót a személyére vonatkozó eredményről. A munkavállalónak tájékoztatást és tanácsot kell kapnia különös tekintettel azokra az egészségügyi felülvizsgálatokra, amelyeken az expozíció megszűnését követően kell átesnie;
- b) a munkáltatót tájékoztatni kell az egészségügyi felülvizsgálat fontos megállapításairól, a bizalmasan kezelendő orvosi adatok figyelembevételével;
- c) a munkáltató köteles:
- felülvizsgálni a 4. cikk alapján elvégzett kockázatértékelést,
  - megvizsgálni az 5. cikk alapján a kockázat megszüntetésére vagy csökkentésére hozott intézkedéseket,
  - figyelembe venni a foglalkozás-egészségügyi szakember vagy más megfelelően képzett személy vagy az illetékes hatóság tanácsát az 5. cikk értelmében a kockázat megszüntetéséhez vagy csökkentéséhez szükséges intézkedések végrehajtásakor, és
  - biztosítani a munkavállalók egészségi állapotának folyamatos ellenőrzését és előírni a hasonló expozíciónak kitett munkavállalók egészségi állapotának felülvizsgálatát. Ilyen esetekben az illetékes orvos vagy foglalkozás-egészségügyi szakember vagy az illetékes hatóság javasolhatja az kockázatoknak kitett személyek orvosi vizsgálatát.

9. cikk
Szankciók

A tagállamoknak megfelelő szankciókat kell előírányozniuk, amelyek az ezen irányelv alapján elfogadott nemzeti jogszabályok megsértése esetén alkalmazandók. Ezeknek a szankcióknak hatékonynak, arányosnak és visszatartó erejűnek kell lenniük.

10. cikk
Technikai módosítások

- (1) A mellékletekben meghatározott expozíciós határértékekre vonatkozó módosításokat az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak kell elfogadnia a Szerződés 137. cikke (2) bekezdésében megállapított eljárásnak megfelelően.
- (2) A mellékletek szigorúan technikai jellegű módosításait, összhangban:
  - a) a munkaeszközök, illetve munkahelyek tervezését, gyártását vagy építését érintő műszaki harmonizálásról és szabványosításról szóló irányelvek elfogadásával;

- b) az optikai sugárzás munkahelyi expozíciójára vonatkozóan a műszaki fejlődéssel, a leginkább idevágó harmonizált európai szabványok vagy nemzetközi előírások változásával és az új tudományos ismeretekkel,

a 11. cikk (2) bekezdésében megállapított eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

11. cikk

A bizottság

- (1) A Bizottság munkáját a 89/391/EGK irányelv 17. cikkében említett bizottság segíti.
- (2) Az e bekezdésre történő hivatkozás esetén az 1999/468/EK tanácsi határozat 5. és 7. cikkét kell alkalmazni, tekintettel az említett határozat 8. cikkének rendelkezéseire.

Az 1999/468/EK határozat 5. cikkének (6) bekezdésében megállapított időtartam három hónap.

- (3) A bizottság elfogadja saját eljárási szabályzatát.

IV. SZAKASZ

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

12. cikk

Jelentések

A tagállamok ötévente jelentést készítenek a Bizottságnak ennek az irányelvnek a gyakorlati végrehajtásáról, amelyben jelzik a szociális partnerek álláspontját.

A Bizottság ötévente tájékoztatja az Európai Parlamentet, a Tanácsot, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságot, valamint a munkahelyi biztonsági és egészségvédelmi tanácsadó bizottságot a jelentések tartalmáról, a jelentések értékeléséről, aszóban forgó területen végbement előrelépésről, és bármely cselekményről, amely új tudományos ismeretek függvényében indokolt lehet.

13. cikk

A gyakorlati útmutató

A Bizottság ezen irányelv végrehajtásának megkönnyítése érdekében gyakorlati útmutatót dolgoz ki a 4. és 5. cikkhez, valamint az I. és a II. melléklethez.

14. cikk

Átültetés a nemzeti jogba

- (1) A tagállamok hatályba léptetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ennek az irányelvnek legkésőbb ...ig* megfeleljenek. Erről haladéktalanul tájékoztatják a Bizottságot.

Amikor a tagállamok elfogadják ezeket az intézkedéseket, azokban hivatkozni kell erre az irányelvre vagy azokhoz hivatalos kihirdetésük alkalmával ilyen hivatkozást kell fűzni. A hivatkozás módjáról a tagállamok rendelkeznek.

- (2) A tagállamok közlik a Bizottsággal nemzeti joguk azon rendelkezéseit, amelyeket az ezen irányelv által szabályozott területen fogadnak vagy fogadtak el.

15. cikk

Hatálybalépés

Ez az irányelv az Európai Unió Hivatalos Lapjában való kihirdetésének napján lép hatályba.

---

* Ezen irányelv hatálybalépését követően 4 évvel.

16. cikk
Címzettek

Ennek az irányelvnek a tagállamok a címzettjei.

Kelt ,

az Európai Parlament részéről
az elnök

a Tanács részéről
az elnök

I. MELLÉKLET

Nem-koherens optikai sugárzás

Az optikai sugárzás biofizikailag releváns expozíció értékei az alábbi képletekkel határozhatók meg. Az alkalmazandó képletet a forrás által kibocsátott sugárzási tartomány függvényében kell kiválasztani és az eredményeket össze kell hasonlítani az 1.1 táblázatban szereplő megfelelő expozíciós határértékekkel. Egy adott optikai sugárforrásra egynél több expozíciós érték és megfelelő expozíciós határérték is vonatkozhat.

Az a) - o) jelölés az 1.1 táblázat megfelelő soraira utal.

$$\text{a) } H_{\text{eff}} = \int_0^t \int_{\lambda=180 \text{ nm}}^{\lambda=400 \text{ nm}} E_{\lambda}(\lambda, t) \cdot d\lambda \cdot dt \quad (H_{\text{eff}} \text{ csak a 180-400 nm tartományban érvényes.})$$

$$\text{b) } H_{\text{UVA}} = \int_0^t \int_{\lambda=315 \text{ nm}}^{\lambda=400 \text{ nm}} E_{\lambda}(\lambda, t) \cdot d\lambda \cdot dt \quad (\text{HUVA csak a 315-400 nm tartományban érvényes.})$$

$$\text{c), d) } L_{\text{B}} = \int_{\lambda=300 \text{ nm}}^{\lambda=700 \text{ nm}} L_{\lambda}(\lambda) \cdot B(\lambda) \cdot d\lambda \quad (\text{LB csak a 300-700 nm tartományban érvényes.})$$

$$\text{e), f) } E_{\text{B}} = \int_{\lambda=300 \text{ nm}}^{\lambda=700 \text{ nm}} E_{\lambda}(\lambda) \cdot B(\lambda) \cdot d\lambda \quad (\text{EB csak a 300-700 nm tartományban érvényes.})$$

g) - l)
$$L_R = \int_{\lambda_1}^{\lambda_2} L_\lambda(\lambda) \cdot R(\lambda) \cdot d\lambda$$
 (A λ_1 és λ_2 megfelelő értékeit lásd az 1.1 táblázatban.)

m), n)
$$E_{IR} = \int_{\lambda=780 \text{ nm}}^{\lambda=3000 \text{ nm}} E_\lambda(\lambda) \cdot d\lambda$$
 (EIR csak a 780-3 000 nm tartományban érvényes.)

o)
$$H_{skin} = \int_0^t \int_{\lambda=380 \text{ nm}}^{\lambda=3000 \text{ nm}} E_\lambda(\lambda, t) \cdot d\lambda \cdot dt$$
 (Hskin csak a 380-3 000 nm tartományban érvényes.)

Ezen irányelv alkalmazásában a fenti képletek helyettesíthetők az alábbi kifejezésekkel és diszkrét értékek használatával a következő táblázatokban meghatározottak szerint:

a)
$$E_{eff} = \sum_{\lambda=180nm}^{\lambda=400nm} E_\lambda \cdot S(\lambda) \cdot \Delta\lambda$$
 és
$$H_{eff} = E_{eff} \cdot \Delta t$$

b)
$$E_{UVA} = \sum_{\lambda=315nm}^{\lambda=400nm} E_\lambda \cdot \Delta\lambda$$
 és
$$H_{UVA} = E_{UVA} \cdot \Delta t$$

c), d)
$$L_B = \sum_{\lambda=300nm}^{\lambda=700nm} L_\lambda \cdot B(\lambda) \cdot \Delta\lambda$$

e), f)
$$E_B = \sum_{\lambda=300nm}^{\lambda=700nm} E_\lambda \cdot B(\lambda) \cdot \Delta\lambda$$

$$g) - l) \quad L_R = \sum_{\lambda_1}^{\lambda_2} L_{\lambda} \cdot R(\lambda) \cdot \Delta\lambda \quad (\lambda_1 \text{ és } \lambda_2 \text{ megfelelő értékeit lásd az 1.1 táblázatban.})$$

$$m), n) \quad E_{IR} = \sum_{\lambda=780nm}^{\lambda=3000nm} E_{\lambda} \cdot \Delta\lambda$$

$$o) \quad E_{skin} = \sum_{\lambda=380nm}^{\lambda=3000nm} E_{\lambda} \cdot \Delta\lambda \quad \text{és} \quad H_{skin} = E_{skin} \cdot \Delta t$$

Megjegyzések:

$E_{\lambda}(\lambda, t), E_{\lambda}$	<i>spektrális besugárzott felületi teljesítmény vagy spektrális teljesítménysűrűség</i> : egy felületen az egységnyi területre beeső sugárzott teljesítmény watt per négyzetméter per nanométerben kifejezve ($W \cdot m^{-2} \cdot nm^{-1}$); az $E_{\lambda}(\lambda, t)$ és E_{λ} értékei mérésekből adódnak vagy a berendezés gyártója szolgáltathatja azokat;
E_{eff}	<i>effektív besugárzott felületi teljesítmény (UV tartomány)</i> : számított besugárzott felületi teljesítmény a 180-400 nm UV hullámhossz-tartományon belül spektrálisan súlyozva $S(\lambda)$ -val, watt per négyzetméterben kifejezve [$W \cdot m^{-2}$];
H	<i>besugárzottság</i> , a besugárzott felületi teljesítmény időintegrálja, joule per négyzetméterben kifejezve [$J \cdot m^{-2}$];
H_{eff}	<i>effektív besugárzottság</i> : besugárzottság spektrálisan súlyozva $S(\lambda)$ -val, joule per négyzetméterben kifejezve [$J \cdot m^{-2}$];

E_{UVA}	<i>összes besugárzott felületi teljesítmény (UV-A):</i> számított besugárzott felületi teljesítmény a 315-400 nm UV-A hullámhossztartományon belül, watt per négyzetméterben kifejezve [$W m^{-2}$];
H_{UVA}	<i>besugárzottság:</i> a 315-400 nm UVA hullámhossztartományon belüli besugárzott felületi teljesítmény idő- és hullámhossz szerinti integrálja vagy összege, joule per négyzetméterben kifejezve [$J m^{-2}$];
$S(\lambda)$	<i>spektrális súlyozás</i> az UV sugárzás által a szemre és bőrre gyakorolt egészségügyi hatások hullámhossz-függőségének figyelembevételével, (1.2 táblázat) [dimenzió nélküli];
$t, \Delta t$	<i>idő, az expozíció időtartama,</i> másodpercben kifejezve [s];
λ	<i>hullámhossz,</i> nanométerben kifejezve [nm];
$\Delta \lambda$	a számítási és mérési intervallumok <i>sávszélessége,</i> nanométerben kifejezve [nm];
$L_{\lambda}(\lambda), L_{\lambda}$	a forrás <i>spektrális sugársűrűsége</i> watt per négyzetméter per szteradián per nanométerben kifejezve [$W m^{-2} sr^{-1} nm^{-1}$];
$R(\lambda)$	<i>spektrális súlyozás</i> a látható és az IR-A sugárzás által a szemben okozott hőkárosodás hullámhossz-függőségének figyelembevételével (1.3 táblázat) [dimenzió nélküli];
L_R	<i>effektív sugársűrűség (hőkárosodás):</i> $R(\lambda)$ -val spektrálisan súlyozott számított sugársűrűség watt per négyzetméter per szteradiánban kifejezve [$W m^{-2} sr^{-1}$];
$B(\lambda)$	<i>spektrális súlyozás</i> a kék fény-sugárzás által a szemben okozott fotokémiai sérülés hullámhossz-függőségének figyelembevételével (1.3 táblázat) [dimenzió nélküli];
L_B	<i>effektív sugársűrűség (kék fény):</i> $B(\lambda)$ -val spektrálisan súlyozott számított sugársűrűség watt per négyzetméter per szteradiánban kifejezve [$W m^{-2} sr^{-1}$];

E_B	<i>effektív besugárzott felületi teljesítmény (kék fény):</i> $B(\lambda)$ -val spektrálisan súlyozott számított besugárzott felületi teljesítmény watt per négyzetméterben kifejezve [$W m^{-2}$];
E_{IR}	<i>összes besugárzott felületi teljesítmény (hőkárosodás):</i> számított besugárzott felületi teljesítmény a 780-3 000 nm infravörös hullámhossz-tartományon belül, watt per négyzetméterben kifejezve [$W m^{-2}$];
E_{skin}	<i>összes besugárzott felületi teljesítmény (látható, IR-A és IR-B):</i> számított besugárzott felületi teljesítmény a 380-3 000 nm látható és infravörös hullámhossztartományon belül, watt per négyzetméterben kifejezve [$W m^{-2}$];
H_{skin}	<i>besugárzottság,</i> a 380-3 000 nm látható és infravörös hullámhossz-tartományon belüli besugárzott felületi teljesítmény idő- és hullámhossz szerinti integrálja vagy összege, joule per négyzetméterben kifejezve ($J m^{-2}$);
α	<i>nyílásszög:</i> egy térbeli pontban nézett, látható forrás által bezárt szög, milliradiánban kifejezve (mrad). Látható forrás az a valódi vagy virtuális tárgy, amely a lehető legkisebb retinaképet hozza létre.

1.1 táblázat: Nem-koherens optikai sugárzás expozíciós határértékei

Index	Hullámhossz nm	Expozíciós határérték	Mértékegység	Megjegyzés	Testrész	Veszély
a)	180-400 (UV-A, UV-B és UV-C)	$H_{\text{eff}} = 30$ napi érték 8 óra	$[\text{J m}^{-2}]$		szem szaruhártya kötőhártya lencsék bőr	hóvaktság kötőhártya- gyulladás szürkehályog bőrpír a bőr rugalmatlanná válása bőrrák
b)	315-400 (UV-A)	$H_{\text{UVA}} = 10^4$ napi érték 8 óra	$[\text{J m}^{-2}]$		szemlencsék	szürkehályog
c)	300-700 (kék fény) lásd 1 megjegyzés	$L_B = \frac{10^6}{t}$ ahol $t \leq 10000$ s	$L_B: [\text{W m}^{-2} \text{sr}^{-1}]$ $t: [\text{másodperc}]$	ahol $\alpha \geq 11$ mrad		
d)	300-700 (kék fény) lásd 1. megjegyzés	$L_B = 100$ ahol $t \leq 10000$ s	$[\text{W m}^{-2} \text{sr}^{-1}]$		szem recehártya	recehártya gyulladás
e)	300-700 (kék fény) lásd 1. megjegyzés	$E_B = \frac{100}{t}$ ahol $t \leq 10000$ s	$E_B: [\text{W m}^{-2}]$ $t: [\text{másodperc}]$	ahol $\alpha < 11$ mrad lásd 2. megjegyzés		
f)	300-700 (kék fény) lásd 1. megjegyzés	$E_B = 0.01$ $t > 10000$ s	$[\text{W m}^{-2}]$			
g)	380-1400 (látható és IR-A)	$L_R = \frac{2,8 \times 10^7}{C_\alpha}$ ahol $t > 10$ s	$[\text{W m}^{-2} \text{sr}^{-1}]$	$C_\alpha = 1,7$ ahol $\alpha \leq 1,7$ mrad $C_\alpha = \alpha$ ahol $1,7 \leq \alpha \leq 100$ mrad $C_\alpha = 100$ ahol $\alpha > 100$ mrad		
h)	380-1400 (látható és IR-A)	$L_R = \frac{5 \times 10^7}{C_\alpha t^{0.25}}$ ahol $10 \mu\text{s} \leq t \leq 10$ s	$L_R: [\text{W m}^{-2} \text{sr}^{-1}]$ $t: [\text{másodperc}]$			
i)	380-1400 (látható és IR-A)	$L_R = \frac{8,89 \times 10^8}{C_\alpha}$ ahol $t < 10 \mu\text{s}$	$[\text{W m}^{-2} \text{sr}^{-1}]$	$\lambda_1 = 380; \lambda_2 = 1400$	szem recehártya	recehártya égési sérülése

Index	Hullámhossz nm	Expozíciós határérték	Mértékegység	Megjegyzés	Testrés	Veszély
j)	780-1400 (IR-A)	$L_R = \frac{6 \times 10^6}{C_\alpha}$ ahol $t > 10$ s	$[W m^{-2} sr^{-1}]$	$C_\alpha = 11$ ahol $\alpha \leq 11$ mrad $C_\alpha = \alpha$ ahol $11 \leq \alpha \leq 100$ mrad $C_\alpha = 100$ ahol $\alpha > 100$ mrad (mérési látómező: 11 mrad) $\lambda_1 = 780; \lambda_2 = 1400$		
k)	780-1400 (IR-A)	$L_R = \frac{5 \times 10^7}{C_\alpha t^{0.25}}$ ahol $10 \mu s \leq t \leq 10$ s	$L_R: [W m^{-2} sr^{-1}]$ $t: [máso dperc]$			
l)	780-1400 (IR-A)	$L_R = \frac{8,89 \times 10^8}{C_\alpha}$ ahol $t < 10 \mu s$	$[W m^{-2} sr^{-1}]$			
m)	780-3000 (IR-A és IR-B)	$E_{IR} = 18000 * t^{-0.75}$ ahol $t \leq 1000$ s	$E: [W m^{-2}]$ $t: [máso dperc]$		szem szaruhártya lencsék	szaruhártya égési sérülése szürke hályog
n)	780-3000 (IR-A és IR-B)	$E_{IR} = 100$ ahol $t > 1000$ s	$[W m^{-2}]$			
o)	380-3000 (látható, IR-A és IR-B)	$H_{skin} = 20000 * t^{0.25}$ ahol $t < 10$ s	$H: [J m^{-2}]$ $t: [máso dperc]$		bőr	égés

1. megjegyzés: A 300-700 nm hullámhossztartomány lefedti az UV-B sugárzás egy részét, a teljes UV-A sugárzást és a látható sugárzás nagy részét; a belőle eredő veszélyt azonban együttesen „*kék fény*” veszélynek nevezik. A szó szoros értelmében a kék fény csak körülbelül a 400-490 nm hullámhossztartományt fedi le.

2. megjegyzés: < 11 mrad nyílásszögű, nagyon kis források állandósult nézése (fixálása) esetében L_B átalakítható E_B -vé. Ez általában csak természetes eszközökre vagy altatás során stabilizált szemre alkalmazható. A maximális „nézési idő”: $t_{max} = 100 / E_B$ ahol E_B $W m^{-2}$ -ben van kifejezve. A szokványos látási feladatok közbeni szemmozgás miatt ez nem haladja meg a 100 s-t.

1.2 táblázat: S (λ) [dimenzió nélkül], 180-400 nm

λ nmben	S (λ)	λ nmben	S (λ)	λ nmben	S (λ)	λ nmben	S (λ)	λ nmben	S (λ)
180	0,0120	228	0,1737	276	0,9434	324	0,000520	372	0,000086
181	0,0126	229	0,1819	277	0,9272	325	0,000500	373	0,000083
182	0,0132	230	0,1900	278	0,9112	326	0,000479	374	0,000080
183	0,0138	231	0,1995	279	0,8954	327	0,000459	375	0,000077
184	0,0144	232	0,2089	280	0,8800	328	0,000440	376	0,000074
185	0,0151	233	0,2188	281	0,8568	329	0,000425	377	0,000072
186	0,0158	234	0,2292	282	0,8342	330	0,000410	378	0,000069
187	0,0166	235	0,2400	283	0,8122	331	0,000396	379	0,000066
188	0,0173	236	0,2510	284	0,7908	332	0,000383	380	0,000064
189	0,0181	237	0,2624	285	0,7700	333	0,000370	381	0,000062
190	0,0190	238	0,2744	286	0,7420	334	0,000355	382	0,000059
191	0,0199	239	0,2869	287	0,7151	335	0,000340	383	0,000057
192	0,0208	240	0,3000	288	0,6891	336	0,000327	384	0,000055
193	0,0218	241	0,3111	289	0,6641	337	0,000315	385	0,000053
194	0,0228	242	0,3227	290	0,6400	338	0,000303	386	0,000051
195	0,0239	243	0,3347	291	0,6186	339	0,000291	387	0,000049
196	0,0250	244	0,3471	292	0,5980	340	0,000280	388	0,000047
197	0,0262	245	0,3600	293	0,5780	341	0,000271	389	0,000046
198	0,0274	246	0,3730	294	0,5587	342	0,000263	390	0,000044
199	0,0287	247	0,3865	295	0,5400	343	0,000255	391	0,000042
200	0,0300	248	0,4005	296	0,4984	344	0,000248	392	0,000041
201	0,0334	249	0,4150	297	0,4600	345	0,000240	393	0,000039
202	0,0371	250	0,4300	298	0,3989	346	0,000231	394	0,000037
203	0,0412	251	0,4465	299	0,3459	347	0,000223	395	0,000036
204	0,0459	252	0,4637	300	0,3000	348	0,000215	396	0,000035
205	0,0510	253	0,4815	301	0,2210	349	0,000207	397	0,000033
206	0,0551	254	0,5000	302	0,1629	350	0,000200	398	0,000032
207	0,0595	255	0,5200	303	0,1200	351	0,000191	399	0,000031
208	0,0643	256	0,5437	304	0,0849	352	0,000183	400	0,000030
209	0,0694	257	0,5685	305	0,0600	353	0,000175		
210	0,0750	258	0,5945	306	0,0454	354	0,000167		
211	0,0786	259	0,6216	307	0,0344	355	0,000160		
212	0,0824	260	0,6500	308	0,0260	356	0,000153		
213	0,0864	261	0,6792	309	0,0197	357	0,000147		
214	0,0906	262	0,7098	310	0,0150	358	0,000141		
215	0,0950	263	0,7417	311	0,0111	359	0,000136		
216	0,0995	264	0,7751	312	0,0081	360	0,000130		
217	0,1043	265	0,8100	313	0,0060	361	0,000126		
218	0,1093	266	0,8449	314	0,0042	362	0,000122		
219	0,1145	267	0,8812	315	0,0030	363	0,000118		
220	0,1200	268	0,9192	316	0,0024	364	0,000114		
221	0,1257	269	0,9587	317	0,0020	365	0,000110		
222	0,1316	270	1,0000	318	0,0016	366	0,000106		
223	0,1378	271	0,9919	319	0,0012	367	0,000103		
224	0,1444	272	0,9838	320	0,0010	368	0,000099		
225	0,1500	273	0,9758	321	0,000819	369	0,000096		
226	0,1583	274	0,9679	322	0,000670	370	0,000093		
227	0,1658	275	0,9600	323	0,000540	371	0,000090		

1.3 táblázat: B (λ), R (λ) [dimenzió nélkül], 380-1400 nm

λ nm-ben	B (λ)	R (λ)
$300 \leq \lambda < 380$	0,01	—
380	0,01	0,1
385	0,013	0,13
390	0,025	0,25
395	0,05	0,5
400	0,1	1
405	0,2	2
410	0,4	4
415	0,8	8
420	0,9	9
425	0,95	9,5
430	0,98	9,8
435	1	10
440	1	10
445	0,97	9,7
450	0,94	9,4
455	0,9	9
460	0,8	8
465	0,7	7
470	0,62	6,2
475	0,55	5,5
480	0,45	4,5
485	0,32	3,2
490	0,22	2,2
495	0,16	1,6
500	0,1	1
$500 < \lambda \leq 600$	$10^{0,02 \cdot (450 - \lambda)}$	1
$600 < \lambda \leq 700$	0,001	1
$700 < \lambda \leq 1050$	—	$10^{0,002 \cdot (700 - \lambda)}$
$1050 < \lambda \leq 1150$	—	0,2
$1150 < \lambda \leq 1200$	—	$0,2 \cdot 10^{0,02 \cdot (1150 - \lambda)}$
$1200 < \lambda \leq 1400$	—	0,02

II. MELLÉKLET

Lézer optikai sugárzás

Az optikai sugárzás biofizikailag releváns expozíció értékei az alábbi képletekkel határozhatók meg. Az alkalmazandó képletet a forrás által kibocsátott sugárzás hullámhosszának és időtartamának függvényében kell kiválasztani, és az eredményeket össze kell hasonlítani az 2.2-2.4 táblázatokban szereplő megfelelő expozíciós határértékekkel. Egy adott lézer optikai sugárforrásra egynél több expozíció érték és megfelelő expozíciós határérték is vonatkozhat.

A 2.2-2.4 táblázatokban számítási segédeszközként használt együtthatókat a 2.5 táblázat sorolja fel, az ismétlődő expozícióra vonatkozó korrekciókat pedig a 2.6 táblázat sorolja fel.

$$E = \frac{dP}{dA} \text{ [W m}^{-2}\text{]}$$

$$H = \int_0^t E(t) \cdot dt \text{ [J m}^{-2}\text{]}$$

Megjegyzések:

dP *teljesítmény* watt-ban kifejezve [W];

dA *felület* négyzetméterben kifejezve [m²];

$E(t)$, Ebesugárzott felületi teljesítmény vagy teljesítménysűrűség: egy felületen az egységnyi területre beeső sugárzott teljesítmény watt per négyzetméterben kifejezve ($W m^{-2}$); az $E(t)$ és E értékei mérésekből adódnak vagy a berendezés gyártója szolgáltathatja azokat;

H *besugárzottság*, a besugárzott felületi teljesítmény időintegrálja, joule per négyzetméterben kifejezve (Jm^{-2});

t *idő, az expozíció időtartama*, másodpercben kifejezve [s];

λ *hullámhossz*, nanométerben kifejezve [nm];

γ *mérési látómező határoló kúpszöge* milliradiánban kifejezve [mrad];

γ_m *mérési látómező* milliradiánban kifejezve [mrad];

α *forrás nyílásszöge* milliradiánban kifejezve [mrad];

határolónyílás: az a kör alakú terület, amelyre a besugárzott felületi teljesítményt és a besugárzottságot átlagoljuk;

G *integrált sugársűrűség*: a sugársűrűség integrálja egy adott expozíciós időtartamra, amit a kisugárzott energia per a sugárzó felület egységnyi területe per a kibocsátás egységnyi térszöge fejez ki, joule per négyzetméter per szteradiánban [$J m^{-2} sr^{-1}$].

2.1 táblázat: Sugárveszélyek

Hullámhossz [nm] λ	Sugárzási tartomány	Érintett szerv	Veszély	Expozíciós határérték táblázat
180-400	UV	szem	fotokémiai sérülés és hőkárosodás	2.2, 2.3
180-400	UV	bőr	bőrpír	2.4
400-700	látható	szem	recehártya sérülés	2.2
400-600	látható	szem	fotokémiai sérülés	2.3
400-700	látható	bőr	hőkárosodás	2.4
700-1400	IR-A	szem	hőkárosodás	2.2, 2.3
700-1400	IR-A	bőr	hőkárosodás	2.4
1400-2600	IR-B	szem	hőkárosodás	2.2
2600-10 ⁶	IR-C	szem	hőkárosodás	2.2
1400-10 ⁶	IR-B, IR-C	szem	hőkárosodás	2.3
1400-10 ⁶	IR-B, IR-C	bőr	hőkárosodás	2.4

2.2. táblázat A szemet érő lézersugárzás expozíciós határértékei Rövid expozíciós időtartam < 10 s

Hullámhossz ^a [nm]		Nyílás	Időtartam [s]							
			10 ⁻¹³ - 10 ⁻¹¹	10 ⁻¹¹ - 10 ⁻⁹	10 ⁻⁹ - 10 ⁻⁷	10 ⁻⁷ - 1,8 · 10 ⁻⁵	1,8 · 10 ⁻⁵ - 5 · 10 ⁻⁵	5 · 10 ⁻⁵ - 10 ⁻³	10 ⁻³ - 10 ¹	
UV-C	180 - 280	1 mm ahol t ≤ 0,3 s; 1,5 · t ^{0,375} mm ahol 0,3 < t < 10 s	E = 3 · 10 ¹⁰ · [W · m ⁻²] Lásd megjegyzés ^c			H = 30 [J · m ⁻²]				
	280 - 302					H = 40 [J m ⁻²];		ha t < 2,6 · 10 ⁻⁹ akkor H = 5,6 · 10 ³ t ^{0,25} [J m ⁻²]		lásd megjegyzés ^d
303	H = 60 [J m ⁻²];					ha t < 1,3 · 10 ⁻⁸ akkor H = 5,6 · 10 ³ t ^{0,25} [J m ⁻²]		lásd megjegyzés ^d		
304	H = 100 [J m ⁻²];					ha t < 1,0 · 10 ⁻⁷ akkor H = 5,6 · 10 ³ t ^{0,25} [J m ⁻²]		lásd megjegyzés ^d		
305	H = 160 [J m ⁻²];					ha t < 6,7 · 10 ⁻⁷ akkor H = 5,6 · 10 ³ t ^{0,25} [J m ⁻²]		lásd megjegyzés ^d		
306	H = 250 [J m ⁻²];					ha t < 4,0 · 10 ⁻⁶ akkor H = 5,6 · 10 ³ t ^{0,25} [J m ⁻²]		lásd megjegyzés ^d		
307	H = 400 [J m ⁻²];					ha t < 2,6 · 10 ⁻⁵ akkor H = 5,6 · 10 ³ t ^{0,25} [J m ⁻²]		lásd megjegyzés ^d		
308	H = 630 [J m ⁻²];					ha t < 1,6 · 10 ⁻⁴ akkor H = 5,6 · 10 ³ t ^{0,25} [J m ⁻²]		lásd megjegyzés ^d		
309	H = 10 ³ [J m ⁻²];					ha t < 1,0 · 10 ⁻³ akkor H = 5,6 · 10 ³ t ^{0,25} [J m ⁻²]		lásd megjegyzés ^d		
310	H = 1,6 · 10 ³ [J m ⁻²];					ha t < 6,7 · 10 ⁻³ akkor H = 5,6 · 10 ³ t ^{0,25} [J m ⁻²]		lásd megjegyzés ^d		
311	H = 2,5 · 10 ³ [J m ⁻²];					ha t < 4,0 · 10 ⁻² akkor H = 5,6 · 10 ³ t ^{0,25} [J m ⁻²]		lásd megjegyzés ^d		
312	H = 4,0 · 10 ³ [J m ⁻²];					ha t < 2,6 · 10 ⁻¹ akkor H = 5,6 · 10 ³ t ^{0,25} [J m ⁻²]		lásd megjegyzés ^d		
313	H = 6,3 · 10 ³ [J m ⁻²];					ha t < 1,6 · 10 ⁰ akkor H = 5,6 · 10 ³ t ^{0,25} [J m ⁻²]		lásd megjegyzés ^d		
314										
UV-A	315 - 400				H = 5,6 · 10 ³ t ^{0,25} [J m ⁻²]					
Látható és IRA	400 - 700	7 mm	H = 1,5 · 10 ⁻⁴ C _E [J m ⁻²]	H = 2,7 · 10 ⁴ t ^{0,75} C _E [J m ⁻²]	H = 5 · 10 ⁻³ C _E [J m ⁻²]		H = 18 · t ^{0,75} C _E [J m ⁻²]			
	700 - 1050		H = 1,5 · 10 ⁻⁴ C _A C _E [J m ⁻²]	H = 2,7 · 10 ⁴ t ^{0,75} C _A C _E [J m ⁻²]	H = 5 · 10 ⁻³ C _A C _E [J m ⁻²]		H = 18 · t ^{0,75} C _A C _E [J m ⁻²]			
	1050 - 1400		H = 1,5 · 10 ⁻³ C _C C _E [J m ⁻²]	H = 2,7 · 10 ⁵ t ^{0,75} C _C C _E [J m ⁻²]	H = 5 · 10 ⁻² C _C C _E [J m ⁻²]		H = 90 · t ^{0,75} C _C C _E [J m ⁻²]			
IRB és IRC	1400 - 1500	lásd	E = 10 ¹² [W m ⁻²] lásd megjegyzés ^c		H = 10 ³ [J m ⁻²]		H = 5,6 · 10 ³ · t ^{0,25} [J m ⁻²]			
	1500 - 1800		E = 10 ¹³ [W m ⁻²] lásd megjegyzés ^c		H = 10 ⁴ [J m ⁻²]					
	1800 - 2600		E = 10 ¹² [W m ⁻²] lásd megjegyzés ^c		H = 10 ³ [J m ⁻²]		H = 5,6 · 10 ³ · t ^{0,25} [J m ⁻²]			
	2600 - 10 ⁶		E = 10 ¹¹ [W m ⁻²] lásd megjegyzés ^c		H = 100 [J m ⁻²]	H = 5,6 · 10 ³ · t ^{0,25} [J m ⁻²]				

^a Ha a lézer hullámhosszát két határérték is lefedi, a korlátozóbbat kell alkalmazni.

^b Ha 1 400 ≤ λ < 10⁵ nm: nyílásátmérő = 1 mm ahol t ≤ 0,3 s és 1,5 t^{0,375} mm ahol 0,3 < t < 10 s; ha 10⁵ ≤ λ < 10⁶ nm: nyílásátmérő = 11 mm.

^c Ezen impulzushosszaknál a rendelkezésre álló adatok hiánya miatt az ICNIRP az 1 ns irradiancia határ alkalmazását ajánlja.

^d A táblázat egyszeres lézerimpulzus értékeket ad meg. Többszörös lézerimpulzus esetén az egy T_{min} intervallumba eső lézerimpulzusok időtartamát (a 2.6 táblázat listája szerint) össze kell adni és az eredményként kapott időértéket a t helyére be kell helyettesíteni az alábbi képletben: 5,6 · 10³ t^{0,25}.

2.3. táblázat: A szemet érő lézersugárzás expozíciós határértékei Hosszú expozíciós időtartam ≥ 10 s

Hullámhossz ^a [nm]		Nyírlás	Időtartam [s]		
			$10^1 - 10^2$	$10^2 - 10^4$	$10^4 - 3 \cdot 10^4$
UV-C	180 – 280	3,5 mm	$H = 30 \text{ [Jm}^{-2}\text{]}$ $H = 40 \text{ [Jm}^{-2}\text{]}$ $H = 60 \text{ [Jm}^{-2}\text{]}$ $H = 100 \text{ [Jm}^{-2}\text{]}$ $H = 160 \text{ [Jm}^{-2}\text{]}$ $H = 250 \text{ [Jm}^{-2}\text{]}$ $H = 400 \text{ [Jm}^{-2}\text{]}$ $H = 630 \text{ [Jm}^{-2}\text{]}$ $H = 1,0 \cdot 10^3 \text{ [Jm}^{-2}\text{]}$ $H = 1,6 \cdot 10^3 \text{ [Jm}^{-2}\text{]}$ $H = 2,5 \cdot 10^3 \text{ [Jm}^{-2}\text{]}$ $H = 4,0 \cdot 10^3 \text{ [Jm}^{-2}\text{]}$ $H = 6,3 \cdot 10^3 \text{ [Jm}^{-2}\text{]}$ $H = 10^4 \text{ [Jm}^{-2}\text{]}$		
	280 – 302				
	303				
	304				
	305				
	306				
	307				
	308				
	309				
	310				
	311				
	312				
	313				
	314				
UV-A	315 - 400				
látható 400 – 700	400-600 Fotokémiai^b retina sérülés	7 mm	$H = 100 C_B \text{ [Jm}^{-2}\text{]}$ ($\gamma = 11 \text{ mrad}$) ^d	$E = 1 C_B \text{ [Jm}^{-2}\text{]}$ ($\gamma = 1,1 t^{0,5} \text{ mrad}$) ^d	$E = 1 C_B \text{ [W m}^{-2}\text{]}$ ($\gamma = 110 \text{ mrad}$)
	400-700 retina sérülés h₀^b hatására		ha $\alpha < 1,5 \text{ mrad}$ akkor $E = 10 \text{ [W m}^{-2}\text{]}$ ha $\alpha > 1,5 \text{ mrad}$ és $t \leq T_2$ akkor $H = 18C_E t^{0,75} \text{ [J m}^{-2}\text{]}$ ha $\alpha > 1,5 \text{ mrad}$ és $t > T_2$ akkor $E = 18C_E T_2^{-0,25} \text{ [W m}^{-2}\text{]}$		
IR-A	700 - 1400	7 mm	ha $\alpha < 1,5 \text{ mrad}$ akkor $E = 10 \text{ [W m}^{-2}\text{]}$ ha $\alpha > 1,5 \text{ mrad}$ és $t \leq T_2$ akkor $H = 18C_E t^{0,75} \text{ [J m}^{-2}\text{]}$ ha $\alpha > 1,5 \text{ mrad}$ és $t > T_2$ akkor $E = 18C_E T_2^{-0,25} \text{ [W m}^{-2}\text{]}$		
IR-B és IR-C	1400 - 10^6	lásd ^c	$E = 1000 \text{ [W} \cdot \text{m}^{-2}\text{]}$		

^a Ha a lézer hullámhosszát vagy más tulajdonságát két határérték is lefedi, a korlátozóbbat kell alkalmazni.

^b Olyan kis források esetén, amelyek egy 1,5 mrad vagy kisebb értékű szöveget zárnak be a látható kettős E 400-600 nm határok lecsökkennek a $10s \leq t < T_1$ -ra vonatkozó termikus határokra és a fotokémiai határokra hosszabb idők esetén. T_1 -et és T_2 -t lásd a 2.5 táblázatban. A retinát érintő fotokémiai veszély esetén alkalmazandó határérték kifejezhető időintegrált kisugárzásként $G = 10^6 C_B [Jm^{-2} sr^{-1}]$ ahol $t > 10s$ $t = 10\ 000$ s-ig és $L = 100 C_B [W m^{-2} sr^{-1}]$ ahol $t > 10\ 000$ s. A G és L méréséhez az γ_m -et kell használni átlagoló látómezőként. A látható és az infravörös közti hivatalos határ a CIE által meghatározott 780 nm. A hullámhossz-sáv-oszlop csak a jobb áttekinthetőséget célozza. (A G jelölést a CEN használja; az L_i jelölést a CIE használja; az L_p jelölést az IEC és a CENELEC használja.)

^c 1400 - 10^5 nm hullámhossz esetén: nyílásátmérő = 3,5 mm; 10^5 - 10^6 nm hullámhossz esetén: nyílásátmérő = 11mm.

^d Az expozíciós érték mérésekor az γ vizsgálata a következő: Ha α (forrás által bezárt szög) $> \gamma$ (határoló kúpszög, a megfelelő oszlopban zárójelben jelölve), akkor a mérési látómező γ_m lesz az γ adott értéke. (Nagyobb mérési látómező alkalmazása a veszély túlbecsléséhez vezetne.)

Ha $\alpha < \gamma$, akkor a γ_m mérési látómezőnek megfelelő nagyságúnak kell lennie ahhoz, hogy teljesen magába zárja a forrást, de egyébként nem behatárolt és nagyobb lehet γ -nál.

2.4 táblázat: A bőrt érő lézersugárzás expozíciós határértékei

Hullámhossz ^a [nm]		Nyílás	Időtartam [s]					
			< 10 ⁻⁹	10 ⁻⁹ - 10 ⁻⁷	10 ⁻⁷ - 10 ⁻³	10 ⁻³ - 10 ¹	10 ¹ - 10 ³	10 ³ - 3 · 10 ⁴
UV (A, B, C)	180-400	3,5 mm	E = 3 · 10 ¹⁰ [Wm ⁻²]	Ugyanaz, mint a szemre vonatkozó expozíciós határértékek				
Látható és IRA	400-700 700 -1 400	3,5 mm	E = 2 · 10 ¹¹ [Wm ⁻²] E = 2 · 10 ¹¹ C _A [W m ⁻²]	H=200 C _A [J m ⁻²]	H = 1,1 · 10 ⁴ C _A t ^{0,25} [J m ⁻²]	E = 2 · 10 ³ C _A [W m ⁻²]		
IRB és IRC	1 400-1 500 1 500-1 800 1 800-2 600 2 600-10 ⁶		E = 10 ¹² [Wm ⁻²] E = 10 ¹³ [Wm ⁻²] E = 10 ¹² [Wm ⁻²] E = 10 ¹¹ [Wm ⁻²]	Megegyezik a szemre vonatkozó expozíciós határértékekkel.				

^a Ha a lézer hullámhosszát vagy más tulajdonságát két határérték is lefedi, a korlátozóbbat kell alkalmazni.

2.5 táblázat: Alkalmazott korrekciós tényezők és egyéb számítási paraméterek

Az ICNIRP listája szerinti paraméter	Érvényes spektrális tartomány (nm)	Érték
C_A	$\lambda < 700$	$C_A = 1,0$
	700 - 1050	$C_A = 10^{0,002(\lambda - 700)}$
	1050 - 1400	$C_A = 5,0$
C_B	400 - 450	$C_B = 1,0$
	450 - 700	$C_B = 10^{0,02(\lambda - 450)}$
C_C	700 - 1150	$C_C = 1,0$
	1150 - 1200	$C_C = 10^{0,018(\lambda - 1150)}$
	1200 - 1400	$C_C = 8,0$
T_1	$\lambda < 450$	$T_1 = 10 \text{ s}$
	450 - 500	$T_1 = 10 \cdot [10^{0,02(\lambda - 450)}] \text{ s}$
	$\lambda > 500$	$T_1 = 100 \text{ s}$
Az ICNIRP listája szerinti paraméter	Érvényes biológiai hatás	Érték
$\alpha_{\min}$	minden hőhatás	$\alpha_{\min} = 1,5 \text{ mrad}$
Az ICNIRP listája szerinti paraméter	Érvényes szögtartomány (mrad)	Érték
C_E	$\alpha < \alpha_{\min}$	$C_E = 1,0$
	$\alpha_{\min} < \alpha < 100$	$C_E = \alpha / \alpha_{\min}$
	$\alpha > 100$	$C_E = \alpha^2 / (\alpha_{\min} \cdot \alpha_{\max})$ mrad with $\alpha_{\max} = 100 \text{ mrad}$
T_2	$\alpha < 1,5$	$T_2 = 10 \text{ s}$
	$1,5 < \alpha < 100$	$T_2 = 10 \cdot [10^{(\alpha - 1,5) / 98,5}] \text{ s}$
	$\alpha > 100$	$T_2 = 100 \text{ s}$
Az ICNIRP listája szerinti paraméter	Érvényes expozíciós időtartomány (s)	Érték
γ	$t \leq 100$	$\gamma = 11 \text{ [mrad]}$
	$100 < t < 10^4$	$\gamma = 1,1 t^{0,5} \text{ [mrad]}$
	$t > 10^4$	$\gamma = 110 \text{ [mrad]}$

2.6 táblázat: Ismétlődő expozícióra vonatkozó korrekció

Mindhárom itt következő általános szabályt alkalmazni kell minden ismétlődő expozíció esetén, amennyiben az ismétlődő impulzusrendszerű vagy letapogató lézerrendszerektől ered:

1. Egy impulzussorozat bármely egyedi impulzusából származó expozíció nem haladhatja meg az adott impulzus-időtartamú egyedi impulzusra vonatkozó expozíciós határértéket.
2. A t idő alatt kibocsátott impulzusok bármely csoportjának (vagy sorozatban lévő impulzusok alcsoportjának) expozíciója nem haladhatja meg a t időre vonatkozó expozíciós határértéket.
3. Az egy impulzuscsoporton belüli bármely egyedi impulzusból eredő expozíció nem haladhatja meg a $C_p=N^{-0,25}$ kummulatív-termikus korrekciós tényezővel megszorozott, egyedi impulzusra vonatkozó expozíciós határértéket, ahol N az impulzusok száma. Ez a szabály csak az égési sérülésekkel szemben védő expozíciós határookra vonatkozik, ahol a kevesebb, mint $T_{\min}$ alatt kibocsátott összes impulzus egy impulzusként kezelendő.

Paraméter	Érvényes spektrális tartomány (nm)	Érték
$T_{\min}$	$315 < \lambda \leq 400$	$T_{\min} = 10^{-9} \text{ s}$ (= 1 ns)
	$400 < \lambda \leq 1050$	$T_{\min} = 18 \cdot 10^{-6} \text{ s}$ (= 18 μs)
	$1050 < \lambda \leq 1400$	$T_{\min} = 50 \cdot 10^{-6} \text{ s}$ (= 50 μs)
	$1400 < \lambda \leq 1500$	$T_{\min} = 10^{-3} \text{ s}$ (= 1 ms)
	$1500 < \lambda \leq 1800$	$T_{\min} = 10 \text{ s}$
	$1800 < \lambda \leq 2600$	$T_{\min} = 10^{-3} \text{ s}$ (= 1 ms)
	$2600 < \lambda \leq 10^6$	$T_{\min} = 10^{-7} \text{ s}$ (= 100 ns)